

Durmuş Hocaoğlu

Darwinizm, İnsan ve Dil: VII

Yeniçağ, “Analiz”, 07 Nisan 2006, Cuma., s.
“Analiz” Sıra No: 378; 2006-040; Nisan-03

YENİÇAĞ

Bilimde hiçbirşeyin kesin olamayacağını, ilmî olmanın kriterinin doğrulama değil yanlışlanma, yanlışlanması mümkün olmayan bir tezin ilmî değil metafizikî olduğunu Karl Popper’in kabûl ettirmesini üzerinden neredeyse asır geçmiş olmasına rağmen, hâlâ sofü materyalistler ve pozitivistler tarafından mukaddes bir bilgi gibi îtibar edilen Darwin teorisi, geçen asırda felsefî olarak Max Scheler tarafından sarsılmış, Jacob von Uexküll tarafından ise hem felsefî ve de hem de biyolojik olarak bitirilmiştir [Msl., bkz: Takiyettin Mengüşoğlu., *İnsan Felsefesi.*, Remzi Kitabevi Yay., İst. 1988, s.18 v.dv.].

Bizim burada üzerinde durduğumuz husus ise Dil olmaktadır: İnsan’ın oluşumunu îzaha yönelen bir teori şâyet Dil’i îzah edemiyor, muammâlî bırakıyorsa, O’na müteallık hiçbir şeyi îzah edemiyor demektir. Nasıl ki kum, çakıl, çimento ve demir demek binâ demek değilse, sâdece muhtelif uzuvlardan müteşekkîl ve kabaca şeklen İnsan’ı andıran bir varlık da İnsan demek değildir; temel kriter Dil’dir: Bu varlık, konuşmıyorsa, neye benzerse benzesin, İnsan değildir; belki bir çok başka birçok şey, ama İnsan değil.

İmdi; mes’eleye bu açıdan yaklaştığımızda, gerek Darwin’in ve gerekse de O’nun izinden giderek Darwinist telâkkîyi sarsılmaz bir hüccet gibi antropolojisinin temeline yerleştiren Engels’in tezlerinde, mütemâdî sûrette apaçık tenâkuzlar ve tutarsızlıkların ardarda tekrarlandığını görmekte olduğumuzu ve bu hâliyle bu tezin, bir teorinin sağlamlığı için en temel şart olan ve olgusal gerçeklerle uyuşmak olarak özetlenebilecek olan “dış tutarlılık”tan önce “iç tutarlılık” şartını dahi sağlayabilmekten uzak, kadük bir tez olduğunu söyleyebiliriz. Bu tenâkuz ve tutarsızlıkların en muhtasar hulâsası ise, teorinin en kritik noktası, hâlis anlamda omurgası olan, Hayvan’dan İnsan’a geçiş safhasında tasavvur edilen işbu varlığın bu ara safhada, henüz insan olmadığı ve fakat insanlaşma (hominisation) safhasında bulunmasına karşılık, bir insan gibi telâkkî edilmesi, kendisine insânî vasıfların hamledilmesidir ki bunlar da Bilinç ve Düşünme ve Engels’in sözde teorisinde fazladan olarak bir de Emek’tir. Darwin’e göre, Hayvan’ın da bir bilinci olduğunu ve düşündüğünü, Engels’e göre ise, ilâveten, Emek ürettiğini ve böyle böyle ‘insan-olmayan’ın ‘insan-olan’a inkılab ettiğini görmüş olduk.

Nitekim, bir önceki yazımızda yapılan iktibaslara dikkat edilecek olursa, Engels’in, Darwinci istikametteki bütün iyimser görüşlerine karşılık, *“Ama bütün hayvanların bütün yöntemli eylemi, dünyaya, onların iradesinin damgasını vurmaya sağlayamamıştır. Bunu, insan yapmıştır. Kısacası, hayvan dış doğadan yalnızca yararlanır ve salt varlığı ile onda değişiklikler meydana getirir; insan onda değişiklikler meydana getirerek, amaçlarına yarar duruma sokar, ona egemen olur. İnsanın öteki hayvanlardan son ve temel farkı budur, bu farkı meydana getiren de gene emektir.”* demek durumunda kaldığını şâhit olmaktadır ki, bunun, doğru ve haklı bir tesbît olduğu reddedilemez: Hayvan sâdece Tabiat’a uyum sağlarken, sâdece İnsan’dır ki O’na irâdesinin damgasını vurur, yâni O’nda değişiklik yapar; işte, emek de budur, kültür de. Ancak, bu vaziyete göre, nasıl olur da Tabiat’a damgasını vuramayan bir mahlûk, emek üretir de bu yol ile İnsan olur? Çok sırtkan bir tutarsızlık!

Engels’de tutarsızlık had safhada; nitekim, bu doğru kelâmları eden aynı adam, aynı yazısının başka bir yerinde “*Doğa üzerindeki egemenlik, elin gelişmesiyle, emek ile başladı ve her yeni ilerleme de, insanoğlunun ufkunu genişletti*” dedikten sonra kurmuş olduğu tuhaf senaryoda, oluşum geçiren insanların ama henüz insan değildi; öyleyse nasıl olur da “oluşum geçiren insanlar” denir? birbirlerine söyleyecek bir şeylerinin bulunduğu noktaya eriştiklerini, ihtiyâcın kendisine bir organ, yâni dil (ağız içindeki dil) yarattığını ballı balı anlatmakta ve “dil’in (konuşma kaabiliyeti anlamındaki dil kastediliyor) kaynağının, emek sürecinden ve emek süreci ile birlikte doğduğu açıklamasının, tek doğru açıklama olduğunu” ileri sürebilmektedir.

Hezâr hayret! Olacak gibi değil; Engels’in henüz insan-olmamış yaratığı, bâzan hâzâ insan, bâzan da düpedüz hayvan; tıpkı “*Hiç bir maymun eli, taş bıçağın en kabasını bile imal edememiştir.*”... cümlesindeki gibi. Eğer hiçbir maymun en basit bir âleti dahi yapamıyor ise, bu, hiçbir maymunun Tabiat’a kendi irâdesinin damgasını vuramayacağını, yâni asla emek üretemeyeceğini ve binnetîce, böyle salak maymunlar sürüsün de ilelebed birbirlerine söylemeye değer birşeylerinin olamayacağını ve hâsılı kelâm, hiçbir vakit İnsan’ın maymundan veya maymun ile ortak bir atadan gelmiş olamayacağını biz-zarûre kabûl ve îtiraf etmek demektir.

